

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรียนรู้ผลการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรจากความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนเป็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เป็นการวิเคราะห์แนวคิดทางทฤษฎี ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีแนวคิดและการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง จากทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคมเพื่อกำหนดคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลเสนอแนะและมีการวิจัยสนับสนุนว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมี 8 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง การมุ่งเป้าหมาย ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ความสนใจในกิจกรรม การรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม แม่แบบบรรยากาศครอบครัว และบรรยากาศในการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการศึกษาในกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาล โดยเลือกศึกษาในเนื้อหาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคปฏิบัติในหน่วยการเรียนเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลจิตเวช เนื่องจากการพยาบาลสาขาการพยาบาลจิตเวชจะมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากการพยาบาลสาขาอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจในเนื้อหาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชไม่เท่ากัน ตัวแปรตัวหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้คือ ความสนใจในกิจกรรมและการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม ดังนั้นจึงศึกษาในวิชาที่ผู้เรียนมีแนวโน้มจะมีความสนใจในสาขาแตกต่างกัน โดยการเลือกศึกษาการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในการเรียนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 วิธีดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากร

ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลในกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 35 แห่ง ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2542 จำนวน 10,245 คน (สถาบันพระบรมราชชนก, 2542) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของตัวอย่างประชากรไว้ไม่ต่ำกว่า 390 คน เนื่องจากยามาเน (Yamane, 1967:399) เสนอแนะว่าเมื่อขนาดของประชากรมีจำนวน 15,000 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ช่วงความมั่นใจ 95% และความถูกต้อง $\pm 5\%$ (95% Confidence interval, $\pm 5\%$ precision) ไม่ต่ำกว่า 390 คน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยขั้นตอนนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสัน จำนวน 11 แห่ง ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ในภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิคิดสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มแบบชั้นภูมิตามภาคและขนาด ได้เป็นภาคกลางเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ และขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก โดยมีเกณฑ์แบ่งคือ วิทยาลัยพยาบาลที่มีจำนวนนักศึกษามากกว่า 500 คน เป็นขนาดใหญ่ วิทยาลัยพยาบาลที่มีจำนวนนักศึกษา 300-500 คน เป็นขนาดกลาง และวิทยาลัยพยาบาลที่มีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 300 คน เป็นขนาดเล็ก
2. จับสลากสุ่มวิทยาลัยพยาบาลแต่ละขนาดในแต่ละภาค ซึ่งในแต่ละภาคจะได้ชื่อวิทยาลัยพยาบาลออกมา 3 แห่ง ขนาดละ 1 แห่ง ได้วิทยาลัยพยาบาลจำนวน 13 แห่ง ซึ่งมีจำนวนนักศึกษา 5,688 คน
3. คำนวณจำนวนตัวอย่างจากวิทยาลัยพยาบาลแต่ละแห่ง โดยคิดจากสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาในวิทยาลัยแห่งนั้น ต่อจำนวนนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 13 แห่ง (5,688 คน) คูณด้วยจำนวนตัวอย่างประชากร (390) ได้จำนวนตัวอย่างดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนนักศึกษา	จำนวนตัวอย่าง
ภาคเหนือ		
ขนาดใหญ่		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพutschินราช	559	40
ขนาดกลาง		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสำปาง	479	33
ขนาดเล็ก		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสะเยา	325	23
ภาคอีสาน		
ขนาดใหญ่		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิ์ประสงค์	564	49
ขนาดกลาง		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนอุดร*	371	39
ขนาดเล็ก		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม	285	20
ภาคใต้		
ขนาดใหญ่		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา*	649	45
ขนาดกลาง		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช	431	30
ขนาดเล็ก		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส	257	18
ภาคตะวันออก		
ขนาดใหญ่ ไม่มี		
ขนาดกลาง		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสชลบุรี	555	39
ขนาดเล็ก ไม่มี		
ภาคกลาง		
ขนาดใหญ่		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ	620	43
ขนาดกลาง		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท	378	26
ขนาดเล็ก		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี	215	15
รวม	5,688	420

*ไม่มีนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล

4. สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากนักศึกษาพยาบาลที่กำลังฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ตามจำนวนที่คำนวณได้ แล้วจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับการเรียนรู้ โดยการทำกับตนเองนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 9 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือทุกแบบ ตามลำดับ คือกำหนดจุดประสงค์การสร้างเครื่องมือ กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร ร่างต้นฉบับเครื่องมือ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ปรับปรุงเครื่องมือ และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการดำเนินการสร้างเครื่องมือในตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสร้างขึ้นเพื่อวัดการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในการฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3	เป็นแบบสอบถามปลายปิดให้ประเมินค่าคำตอบเป็น 5 ระดับ จำนวน 63 ข้อความ ให้เลือกตอบว่าข้อความนั้นเป็นความจริงเกี่ยวกับผู้ตอบระดับใด ตั้งแต่เป็นความจริงน้อยที่สุด จนถึงเป็นความจริงมากที่สุด	ให้คะแนนข้อที่ตอบว่าเป็นความจริงน้อยที่สุด 1 คะแนน ข้อที่ตอบว่าเป็นความจริงมากที่สุดให้ 5 คะแนน ยกเว้นข้อที่ 55,56,59 ให้คะแนนตรงกันข้ามเนื่องจากเป็นข้อความเชิงลบ	มีผลงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง 3 คน มีวุฒิการศึกษาในสาขาพยาบาลอย่างน้อย 2 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้เรียงลำดับข้อความ จากการตั้งเป้าหมายและมาตรฐาน การวางแผน การสังเกตตนเอง การตัดสินใจ และสิ้นสุดที่การมีปฏิริยาต่อตนเอง ■ ให้เริ่มประมาณค่าคำตอบจากเป็นจริงน้อยที่สุดไปถึงเป็นจริงมากที่สุด ■ เพิ่มเติมข้อความด้านการตั้งเป้าหมาย การสังเกตตนเอง การมีปฏิริยาต่อตนเอง 10 ข้อความ ■ ปรับปรุงข้อความจำนวน 14 ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ทดลองใช้กับนักศึกษพยาบาลจำนวน 36 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค .93

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถามการมุ่งเป้า หมายเพื่อวัด ลักษณะเป้า หมายเด่นๆ ที่ นักศึกษา พยาบาลมี ความโน้มเอียง จะยึดถือใน การเรียนรู้โดย ทั่วไป	เป็นแบบสอบถาม ปลายปิด แบบ ประเมินคำตอบ เป็น 5 ระดับ 28 ข้อความ แสดงการ มุ่งเป้าหมายเพื่อการ เรียนรู้ 16 ข้อความ และ แสดงการมุ่งเป้า หมายเพื่อผลงาน 12 ข้อความ ให้นักศึกษา พยาบาลเลือกตอบว่า ข้อความนั้นเป็นความ จริงเกี่ยวกับตนเองระดับ ใด ตั้งแต่เป็นความ จริงน้อยที่สุด จนถึง เป็นความจริงมากที่สุด	ให้คะแนนข้อความที่ ตอบว่าเป็นความจริง น้อยที่สุด 1 คะแนน และข้อที่ตอบว่าเป็น ความจริงมากที่สุด 5 คะแนน	ผู้มีประสบการณ์ ในการสอนภาษา อังกฤษระดับ มัธยมศึกษาตอน ปลายมาเป็นเวลา ไม่ต่ำกว่า 10 ปี มีผลงานวิจัย เกี่ยวกับกลยุทธ์ การเรียนรู้หรือ การเรียนรู้ด้วย ตนเอง 2 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้ปรับปรุงข้อความทุกข้อความใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย เข้าใจง่าย และตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษ ■ ให้เพิ่มเติมข้อความแสดงการมุ่งเป้าหมายอีก 6 ข้อความ ตัดข้อความออก 1 ข้อความ รวมมีแบบสอบถาม 30 ข้อ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล 2 ครั้ง จำนวนนักศึกษา 48 คน และ 32 คน ■ ครั้งที่ 1 ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .79 และ .69 ■ ครั้งที่ 2 มีการตัดข้อความออก 2 ข้อความ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .79 และ .77

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง วัตถุประสงค์ของการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับความมั่นใจในความสามารถที่จะเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง และความสามารถที่จะบรรลุถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระหว่างการศึกษาภาคปฏิบัติรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3	เป็นแบบสอบถามปลายปิดให้ประเมินค่าคำตอบเป็น 10 ระดับ จำนวน 63 ข้อความให้นักศึกษาพยาบาลเลือกตอบว่ามีความมั่นใจในระดับใดว่าตนเองจะทำได้ เริ่มจากมั่นใจมากที่สุดว่าจะทำได้ ถึงมั่นใจมากที่สุดว่าจะทำไม่ได้	มีคะแนนให้ตั้งแต่ 10 คะแนนถึง 100 คะแนน	-มีผลงานวิจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองตามทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม 3 คน -มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการพยาบาล อย่างน้อย 2 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้ขยาย การประเมินค่าคำตอบให้มีความละเอียดและมีความต่อเนื่องกัน เป็น 10 ระดับ ตั้งแต่ระดับคะแนน 10 ถึง 100 ■ ให้ปรับปรุงข้อความทุกข้อความให้เริ่มต้นด้วยคำกริยา ■ ให้เขียนคำชี้แจงให้ชัดเจน และให้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบรวดเร็ว โดยไม่ต้องคิดนาน เนื่องจากต้องการให้ตอบจากความคิดแรกที่ผุดขึ้นหลังจากอ่านข้อความ ■ ให้เก็บรวบรวมข้อมูลแยกจากแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เพื่อป้องกันการรบกวนจากแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 36 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .97

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถาม ความสนใจใน กิจกรรม สร้างขึ้นเพื่อวัด ความสนใจของ นักศึกษ พยาบาลในกิจ กรรมฝึกภาค ปฏิบัติในวิชาสุข ภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช 3 ดัดแปลงจาก แบบวัดความสน ใจในกิจกรรม ของสุธีรา นิमित รวิวัฒน์ (2537)	เป็นแบบวัดที่มีการ ประเมินค่าคำตอบ เป็น 5 ระดับ 23 ข้อ แสดงลักษณะ ความสนใจในกิจ กรรม ระดับสูง 11 ข้อ ระดับต่ำ 12 ข้อ ให้นักศึกษาพยาบาล ตอบว่าในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา นัก ศึกษามีความเห็นว่ ตนเองมีการกระทำ หรือความรู้สึกดังที่ข้อ ความบรรยายระดับ ใด จากเห็นด้วยน้อย ที่สุด ถึงเห็นด้วยมาก ที่สุด	ให้คะแนนข้อที่ ตอบว่าเห็นด้วย น้อยที่สุด 1 คะแนน ข้อที่ตอบ ว่าเห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน สำหรับข้อที่แสดง ความสนใจในกิจ กรรมระดับสูง ส่วนข้อที่แสดง ความสนใจในกิจ กรรมระดับต่ำให้ คะแนนตรงกันข้าม	- ผู้มีประสบการณ์ ในการสร้างแบบวัด ความสนใจใน กิจกรรม 1 คน - สำเร็จการ ศึกษาระดับ ปริญญาโท ด้านจิตวิทยา การศึกษา	■ ตัดข้อความที่ระบุ ช่วงเวลาเป้าหมายที่จะให้ ผู้ตอบแบบวัดพิจารณา ออกไปไว้ตอนต้นของแบบ วัด ■ ให้แก้ไขคำว่า “ทำงาน” เป็น “ทำกิจ กรรม” และคำว่า “ค้นหา คำตอบจากคำถาม” เป็น “ขบคิดปัญหา” และ ชื่อ รายวิชาให้ระบุว่ “การฝึก ปฏิบัติงาน” หรือ “รายวิชา สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช”	■ ทดลองใช้กับ นักศึกษาพยาบาล จำนวน 36 คน ■ ค่าความเที่ยง ความสอดคล้อง ภายในด้วยสูตรสัม ประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค .74 และมีข้อความ 5 ข้อ มีความส่า พันธ์ เชิงลบกับ คะแนนรวมของ แบบสอบถาม ผู้ วิจัยจึงตัดคะแนน ข้อนั้นออกจากการ วิเคราะห์ข้อมูล และคำนวณค่า ความเที่ยงได้ .77

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถามการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรมสร้างขึ้นเพื่อวัดการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับความสำคัญของวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ตอนเองในด้านต่างๆ	เป็นแบบสอบถามปลายปิดและให้ประเมินค่าคำตอบเป็น 5 ระดับ โดยมีข้อความที่แสดงถึงประโยชน์ของเรียนรายวิชา ต่อตัวนักศึกษาพยาบาล ในด้านการทำงาน ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านส่วนตัว และด้านการศึกษา จำนวน 23 ข้อ ให้นักศึกษาพยาบาลตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับใด ตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุด ถึงเห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนนข้อที่ตอบว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน ข้อที่ตอบว่าเห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน	ผู้มีวุฒิการศึกษาในด้านการพยาบาลระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย มีประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ไม่ต่ำกว่า 10 ปี และเป็นผู้ที่มีผลงานการวิจัยด้านการเรียนการสอนโดยการนำตนเองหรือด้านกลยุทธ์การเรียน จำนวน 3 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ตัดวลีที่ใช้ซ้ำกันทุกข้อความมาไว้ตอนต้น ■ เพิ่มเติมข้อความแสดงประโยชน์ของวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชทางด้านสังคม 3 ข้อ ■ ปรับคำในข้อความให้เข้าใจง่ายขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 31 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .93

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถาม ความเชื่ออำนาจ ภายใน-ภายนอก ตน สร้างขึ้นเพื่อวัด ความนึกคิดของ นักศึกษ พยาบาลที่มีต่อ ประสบการณ์ ต่างๆ ว่าเป็นผล ของการกระทำ ของตนเอง หรือ เป็นผลจาก อำนาจภายนอก แบบวัดนี้สร้าง โดยวิฟเวอร์รัท หรือดเตอร์ และ คราว (Liverant Rotter & Crowne, 1960) ซึ่งทัศน โคมที่ (2518) และสุมิล จอด พิมาย (2537) ได้นำมาแปลเป็น ภาษาไทย	แบบวัดนี้มีคำถาม ปลายเปิดมีคำตอบให้ เลือก 2 คำตอบ ประกอบด้วยข้อ ความทั้งหมด 29 ข้อ เป็นข้อคำถามวัด ความเชื่ออำนาจภายใน- ภายนอกตน จำนวน 23 ข้อ อีก 6 ข้อเป็นข้อความคลุม เคลือที่เพิ่มเติมลงไป ข้อคำถามแต่ละข้อมี ลักษณะบังคับเลือก ตอบจาก 2 ตัวเลือก ตัวเลือกหนึ่งแสดงถึง ความเชื่ออำนาจภายใน ตน และอีกตัว เลือกหนึ่งแสดงถึง ความเชื่ออำนาจภายใน นอกตน โดยตัวเลือก ทั้งสองของแต่ละข้อ มีความมีความเกี่ยว ข้องกับสถานการณ์ เดียวกัน	การให้คะแนนคิดจากตัว เลือกที่แสดงถึงความเชื่อ อำนาจภายในตน ข้อละ 1 คะแนน คะแนนรวมจะ เป็นคะแนนที่แสดงถึง ความเชื่อภายในตน			<ul style="list-style-type: none"> ■ ทดลองใช้กับ นักศึกษาพยาบาล จำนวน 36 คน ■ ค่าความเที่ยง แบบความสอดคล้อง ภายในด้วยสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค .71

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถามแม่แบบ สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแม่แบบในการเรียนรู้โดยการทำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล	เป็นแบบปลายเปิด ประกอบด้วยสถานการณ์การเรียนรู้โดยการทำกับตนเองขั้นตอนต่างๆ 16 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์มีคำถาม 3 ข้อ ถามว่านักศึกษาพยาบาลเคยสังเกตเห็นเพื่อนนักศึกษา นักศึกษารุ่นพี่อาจารย์ หรือพยาบาลปฏิบัติตั้งที่ข้อความบรรยายหรือไม่ ข้อที่ 2 ถามว่านักศึกษาพยาบาลเคยสังเกตเห็นเพื่อนนักศึกษา นักศึกษารุ่นพี่อาจารย์ หรือพยาบาลปฏิบัติตั้งที่ข้อความบรรยายแล้วได้รับผลดีหรือไม่ ข้อที่ 3 ถามว่านักศึกษาพยาบาลนำวิธีการที่สังเกตเห็นไปปฏิบัติตามหรือไม่ ค่าแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบ 2 คำตอบ คือไม่ใช่ กับใช่	สถานการณ์ใดที่นักศึกษาพยาบาลตอบว่าใช่ทั้ง 3 ข้อ สถานการณ์นั้น จะ ได้ คะแนน 1 คะแนน	ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยเกี่ยวกับแม่แบบตามทฤษฎีการเรียนรู้บัญญัติทางสังคม 3 คน และในจำนวนนี้ต้องมีพื้นความรู้ทางด้านการศึกษาพยาบาลอย่างน้อย 1 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้ปรับปรุงสถานการณ์ ให้สั้นลง ลดตัวอย่างให้น้อยลง และใช้คำง่ายๆ เนื่องจากสถานการณ์ที่ผู้วิจัยร่างนั้นยาวเกินไป ใช้คำที่เข้าใจยาก จับประเด็นได้ยาก และมีตัวอย่างมากเกินไป ■ ให้เพิ่มประเด็นคำถามที่ระบุถึงแม่แบบเกี่ยวกับการสังเกตเห็นผลกระทบของพฤติกรรมของแม่แบบ และการนำมาปฏิบัติตาม และให้ตัดคำถามที่ระบุให้ตอบว่าแม่แบบเป็นเพื่อนนักศึกษา หรืออาจารย์ หรือพยาบาล โดยให้ระบุในคำถามแรกไปเลย ■ ให้ใช้แบบสอบถามอย่างเดียว ไม่ต้องมีแบบสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 32 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .73

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถาม บรรยากาศใน ครอบครัว สร้างขึ้นเพื่อ วัดการรับรู้ ของนักศึกษา พยาบาลเกี่ยว กับพฤติกรรม ของพ่อแม่ผู้ ปกครอง ใน การสนับสนุน ความเป็น อิสระ การเอา ใจใส่ และการ จัดโครงสร้าง สิ่งแวดล้อม	เป็นแบบสอบถามปลาย เปิดให้ประเมินค่าคำ ตอบเป็น 5 ระดับ โดย มีข้อความแสดง บรรยากาศในครอบครัว ทางบวก 28 ข้อ บรรยากาศในครอบครัว ทางลบ 26 ข้อความ ครอบคลุมลักษณะการ สนับสนุนความเป็น อิสระ 20 ข้อ ความเอา ใจใส่ 19 ข้อ และการ จัดโครงสร้างสิ่งแวดล้อม ภายในครอบครัว 16 ข้อ ให้นักศึกษา พยาบาลตอบว่า บรรยากาศในครอบครัว ที่บรรยายในแต่ละข้อ ความเป็นความจริง เกี่ยวกับครอบครัวของ นักศึกษาระดับใด จาก เป็นจริงน้อยที่สุด จนถึง เป็นจริงมากที่สุด	สำหรับ ข้อ ความที่แสดง บรรยากาศทาง บวกให้คะแนน ข้อที่ตอบว่า เป็นจริงน้อยที่ สุด 1 คะแนน และให้คะแนน ข้อที่ตอบว่า เป็นจริงมากที่สุด 5 คะแนน ส่วนข้อความที่ แสดงบรรยาย ภาคครอบครัว ทางลบให้ คะแนนเป็น ตรงกันข้าม	นักจิตวิทยา หรือ จิตแพทย์ ที่มี ประสบการณ์ และผลงานทาง ด้านปัญหาสุขภาพ จิตเด็กและ ปัญหาครอบครัว 3 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้จัดสัดส่วนของข้อความที่แสดงการสนับสนุนความเป็นอิสระ การเอาใจใส่ และการจัดโครงสร้างในครอบครัว ควรเท่ากัน และเขียนข้อความเชิงบวกและเชิงลบเท่าๆ กัน ■ ให้มีข้อความประมาณ 60 ข้อเพื่อไม่ให้ผู้ตอบวางแผนจัดรูปแบบคำตอบให้ดูดีสำหรับตนเอง ซึ่งไม่ตรงกับความจริง ■ ให้ระบุช่วงเวลาที่จะให้ผู้ตอบนำมาพิจารณาในการตอบแบบสอบถาม ว่าเป็นบรรยากาศในครอบครัวตั้งแต่วัยประถมศึกษาเป็นต้นมา ไม่ควรคำนึงถึงเฉพาะช่วงเวลาที่ปัจจุบันอย่างเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> ■ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 31 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .88 และมีข้อความ 8 ข้อความที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงตัดคะแนนข้อความทั้ง 8 ข้อนั้นออกจากการวิเคราะห์แล้วคำนวณค่าความเที่ยงใหม่ ได้ .91 รวมแบบสอบถามบรรยากาศครอบครัวมี 55 ข้อ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดประสงค์	ลักษณะแบบสอบถาม		ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา		ตรวจสอบความเที่ยง
	รูปแบบ	การให้คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	
แบบสอบถาม บรรยาการการเรียนการสอน สร้างขึ้นเพื่อวัด การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับพฤติกรรมของ อาจารย์นิเทศก์ ภาคปฏิบัติในการสนับสนุน ความเป็นอิสระ การเอาใจใส่ และการจัดโครงสร้างสิ่งแวดล้อม ในการเรียน	เป็นแบบสอบถามปลาย เปิดให้ประเมินค่าคำตอบ เป็น 5 ระดับ โดยมีข้อ ความแสดงบรรยาการ เรียน 58 ข้อความ เป็นข้อ ความทางบวก 34 ข้อ ความ เป็นข้อความทางลบ 28 ข้อความ ครอบคลุม ลักษณะการสนับสนุน ความเป็นอิสระ 19 ข้อ การเอาใจใส่ 22 ข้อ การ จัดสิ่งแวดล้อม 21 ข้อ ให้ นักศึกษาพยาบาลเลือก ตอบว่าบรรยาการ เรียนการสอนที่บรรยายใน แต่ละข้อความ เป็นความ จริงเกี่ยวกับบรรยาการ การเรียนการสอนของนัก ศึกษาพยาบาลในระดับใด จากเป็นความจริงน้อยที่ สุด จนถึงเป็นความจริง มากที่สุด	สำหรับข้อ ความที่แสดง บรรยาการ ครอบครัทาง บวก ให้ คะแนนข้อที่ ตอบว่าเป็น ความจริงน้อย ที่สุด 1 คะแนน และ ให้คะแนนข้อที่ ตอบว่าเป็น จริงมากที่สุด 5 คะแนน ส่วนข้อความที่ แสดงบรรยาย การครอบครั ทางลบให้ คะแนนเป็น ตรงกันข้าม	อาจารย์พยาบาล หรืออาจารย์ แพทย์ซึ่งทำหน้าที่ นิเทศก์การฝึก ภาคปฏิบัติ นัก ศึกษาพยาบาล หรือนักศึกษา แพทย์ จำนวน 3 คน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้เพิ่มเติมข้อความอีก 27 ข้อ รวมแบบสอบถามมี 63 ข้อความ ■ ให้ปรับปรุงประโยคบรรยายพฤติกรรมของอาจารย์ โดยให้อาจารย์เป็นประธานของทุกประโยค ■ ให้ปรับปรุงคำที่ใช้ให้เข้าใจง่าย โดยใช้คำพ้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ■ นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 32 คน ■ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค.82 และมีข้อความสัมพันธ์เชิงลบกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม ผู้วิจัยตัดคะแนนข้อความทั้ง 3 ข้อนั้นออกจากการวิเคราะห์แล้วคำนวณค่าความเที่ยงใหม่ ได้ .85 รวมแบบสอบถามบรรยาการครอบครั มี 60 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขออนุญาตต่อผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 13 แห่ง วิทยาลัยพยาบาลทุกแห่งอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลทุกวิทยาลัยพยาบาลต้องเดินทางไปฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ที่โรงพยาบาลจิตเวช ผู้วิจัยจึงต้องเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงพยาบาลจิตเวช 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ และโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา ยกเว้นวิทยาลัยพยาบาล 2 แห่งได้นัดนักศึกษาให้มาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่วิทยาลัยพยาบาล

2.2 ลำดับการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้นัดหมายเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วัน ๆ ละ 30-45 นาที เก็บข้อมูลวันละ 3 ฉบับ ตามลำดับดังนี้

วันที่ 1 แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

แบบสอบถามการมุ่งเป้าหมาย

แบบสอบถามการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม

วันที่ 2 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

แบบวัดความสนใจในกิจกรรม

แบบสอบถามแม่แบบในการกำกับตนเอง

วันที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง

แบบวัดอำนาจภายใน-ภายนอกตน

แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

2.3 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาของทุกวิทยาลัยพยาบาลด้วยตนเอง โดยระหว่างการเก็บข้อมูลมีผู้ช่วยช่วยแจกและเก็บข้อมูลคืน ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละฉบับผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. จัดที่นั่งและกำหนดหมายเลขที่นั่งให้นักศึกษาที่นั่งที่เดิมทั้ง 3 วัน
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. แจกเครื่องมือเก็บข้อมูลตามหมายเลขที่นั่งตรงกับหมายเลขเครื่องมือ
4. อธิบายความหมายของข้อมูลและวิธีตอบคำถาม ตามคำชี้แจงในใบปะหน้าของเครื่องมือ อนุญาตให้นักศึกษาซักถาม
5. ให้นักศึกษาเริ่มตอบคำถาม ผู้วิจัยอนุญาตให้นักศึกษาสอบถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลาที่ตอบคำถาม ผู้วิจัยจะตอบข้อสงสัยเป็นรายบุคคล
6. เก็บเครื่องมือคืน
7. แจกเครื่องมือฉบับต่อไป

3. ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ระหว่างวันที่ 30 ก.พ.-30 มี.ค. 2543 ได้ข้อมูล 396 ชุด จากนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล 11 แห่ง มีวิทยาลัยพยาบาล 2 แห่งไม่มีนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติวิชานี้ ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยไม่สามารถไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยอื่นๆ มาแทนได้ เนื่องจากเป็นวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่เพียงแห่งเดียวในภาคนั้น หรือ ไม่มีวิทยาลัยขนาดเดียวกัน ในภาคเดียวกันส่งนักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ในระหว่างที่เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอสฟอร์วินโดวส์ (SPSS for Windows Version 10) สถิติที่ทำการวิเคราะห์มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยให้ตัวแปรทำนายเข้าสมการพร้อมกันหมด (Enter method) ตัวแปรทำนายได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง ความสนใจในกิจกรรมและการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม การมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ การมุ่งเป้าหมายเพื่อผลงาน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเอง แบบ บรรยายภาคการเรียนการสอน และบรรยายภาคครอบครัว ตัวแปรเกณฑ์ได้แก่ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง
3. การวิเคราะห์ความสำคัญของตัวแปรทำนาย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสำคัญของตัวแปรทำนายโดยใช้สูตรของดาร์ลิงตัน (Darlington, 1968 cite by Howell, 1987:519-522) ดังนี้

$$r_{0(i \ 123 \dots p)}^2 = \frac{F_i (1 - R_{0.123 \dots p}^2)}{N - p - 1}$$

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรอิสระ ของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล

การออกแบบการทดลอง

การทดลองจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรอิสระของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ประเภทสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง คือมีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540:141-158)

แผนภูมิที่ 7 การออกแบบการทดลอง

Mr	O ₁	X	O ₃	กลุ่มทดลอง
	O ₂	(X)	O ₄	กลุ่มควบคุม

Mr = การคัดเลือกตัวอย่างทำโดยจับคู่ให้มีเกรดเฉลี่ยสะสมเท่ากัน
และการแบ่งกลุ่มตัวอย่างทำโดยสุ่มอย่างง่าย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรคตประชารักษ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยไม่สามารถจัดจำนวนนักศึกษาแต่ละกลุ่มให้มากกว่า 10 คน เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาจากมาตรฐานของสภาการพยาบาลซึ่งกำหนดให้อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาในการฝึกภาคปฏิบัติไม่เกิน 1:8 และมาตรฐานของฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลจิตเวชที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดให้จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยมีได้ไม่เกิน 10 คนต่อหนึ่งหอผู้ป่วย ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยดำเนินการสุ่มตัวอย่างให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากร มีขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีขนาดกลาง ขึ้นมาเป็นตัวแทนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดกระทรวงสาธารณสุข คือ เป็นวิทยาลัยพยาบาลที่มีจำนวนนักศึกษา 300-500 คน เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง จะมีจำนวนนักศึกษาและทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนใน

ระดับกลาง ระหว่างวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่และวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ซึ่งผลคัดเลือกได้วิทยาลัยพยาบาล สวรรค์ประชารักษ์

2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ 2 ขั้นตอนคือ

2.1 นำคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2542 มาเรียง จากน้อยไปหามาก แล้วแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนสูงมี คะแนนเฉลี่ยสะสม มากกว่า 3 กลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.5-3 กลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำมี คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.5 ได้จำนวนนักศึกษาในกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง:ปานกลาง:ต่ำ = 39:59:70 คน

2.2 นำคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละกลุ่มมาจับคู่ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย สะสมเท่ากัน ผลการจับคู่ได้นักศึกษาในกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง:ปานกลาง:ต่ำ = 17:30:34 คู่

3. สุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงมา 4 คู่ ปานกลาง 4 คู่ และต่ำ 2 คู่ รวมเป็น 10 คู่ ตาม สัดส่วนของจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม มีเกรดเฉลี่ยสะสมตามแสดงตารางที่ 5

4. ในนักศึกษาแต่ละคู่สุ่มนักศึกษาออกมา 1 คนเป็นกลุ่มทดลอง รวม 10 คน อีก 10 คนที่เหลือเป็น กลุ่มควบคุม

ตารางที่ 5 เกรดเฉลี่ยสะสมของกลุ่มตัวอย่าง ในขั้นตอนการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มนักศึกษา	เกรดเฉลี่ยสะสม	จำนวนคู่
ผลการเรียนสูง	3.8	1
	3.4	1
	3.2	2
ผลการเรียนปานกลาง	3.0	1
	2.8	1
	2.6	2
ผลการเรียนต่ำ	2.4	1
	2.2	1

การควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ในการทดลองครั้งนี้มีตัวแปรอิสระ คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ตัวแปรตาม คือ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง และผลการเรียน ตัวแปรที่ควบคุม ได้แก่ เนื้อหาการเรียน เวลาเรียน สถานที่เรียน และครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยทำการควบคุมดังนี้

1. เนื้อหาการเรียน เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นเนื้อหาเดียวกันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยเป็นเนื้อหาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ตามประมวลรายวิชา หลักสูตร ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นการฝึกการใช้กระบวนการพยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันการผิดปกติทางจิตแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนให้การดูแลรักษา และฟื้นฟูสภาพบุคคลที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวชทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม ในชุมชนทั่วไป และในสถานในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเนื้อหาเฉพาะส่วนการฝึกในสถานบริการเฉพาะทางด้านจิตเวช

2. เวลาเรียนและผู้สอน เวลาเรียนในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์การฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวชของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งจะต้องฝึกภาคปฏิบัติตามวัตถุประสงค์รายวิชาในเวลา 120 ชั่วโมง เท่ากัน โดยในระหว่างนี้ผู้วิจัยจะจัดเวลานิเทศก์นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน คือวันละ 4 ชั่วโมงในช่วงเช้าและ 3 ชั่วโมงในช่วงบ่าย โดยสลับเวลาให้เท่ากันทั้งสองกลุ่ม และในเวลา 3-4 ชั่วโมงนี้ผู้วิจัยแบ่งเป็นเวลาในการสอนกลุ่มละ 12 ครั้งเท่ากัน ส่วนเวลาที่เหลือเป็นเวลาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

3. สถานที่เรียน สถานที่เรียนใน 4 สัปดาห์แรก ผู้วิจัยจัดให้นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเรียนในห้องเรียนห้องเดียวกัน ในเวลา 17.00-19.00 น. และใน 4 สัปดาห์หลังผู้วิจัยจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติในโรงพยาบาลจิตเวชแห่งเดียวกัน ในแผนกผู้ป่วยหญิงรับย่ายและแผนกผู้ป่วยชายรับย่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 นี้ได้แก่แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 แล้ว และมีเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างเพิ่มเติมในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 คือ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช แบบวัดเจตคติในการปฏิบัติพยาบาลจิตเวช และแบบประเมินฝึกปฏิบัติพยาบาลจิตเวช ดังนี้

1. **แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช** เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เกี่ยวกับ แนวคิดสำคัญและเหตุผลในการปฏิบัติ ความหมายในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชแต่ละกิจกรรม เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 22 ข้อ ครอบคลุมในเรื่องการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเมื่อแรกรับ การดูแลผู้ป่วยจิตเวชประจำวัน และการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเมื่อเตรียมจำหน่าย ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบทดสอบของกนกอร ชาวเวียง (2539) ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตนำมาใช้ในการวิจัย โดยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 การจำแนกการประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติพยาบาลจิตเวชในโรงพยาบาลจิตเวช แล้วกำหนดประเภทการประเมินผลการเรียน ใน 2 มิติ คือ มิติทางการเรียนรู้ จำแนกเป็น การประเมินความรู้ เจตคติ และทักษะ มิติทางการ

พยาบาลจิตเวช จำแนกตามมาตรฐานการพยาบาลจิตเวช เป็น การประเมินการประเมินภาวะสุขภาพ การเขียนแผนการพยาบาล การนำแผนการพยาบาลไปใช้ การรักษาทางกาย การปฏิบัติเพื่อบำบัดทางจิต (สมาคมพยาบาลจิตเวช ,2536) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงวัตถุประสงค์รายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 จำแนกตามระดับการประเมินและมาตรฐานการพยาบาล

	การประเมินภาวะสุขภาพ	การเขียนแผนการพยาบาล	การนำแผนการพยาบาลไปใช้	การรักษาทางกาย	การปฏิบัติเพื่อบำบัดทางจิต
ประเมินด้านพุทธิปัญญา	ประเมินสภาวะจิตสังคมได้	สร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการในแบบการบำบัดได้ ให้การพยาบาลผู้ป่วยเป็นรายบุคคลได้			
ประเมินด้านทักษะ	ประเมินสภาวะจิตสังคมได้	ให้คำปรึกษาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตได้	ให้การพยาบาลผู้ป่วยเป็นรายบุคคลได้	ให้การพยาบาลผู้ป่วยเป็นรายบุคคลได้	จัดกิจกรรมเพื่อบำบัดได้ สร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการในแบบการบำบัดได้
ประเมินด้านเจตคติ	เจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวชและเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช				

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินด้านพุทธิปัญญา ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการประเมินด้านพุทธิปัญญา ครอบคลุมเรื่องการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเมื่อรับใหม่ การดูแลผู้ป่วยจิตเวชประจำวัน และการดูแลผู้ป่วยจิตเวชระยะเตรียมจำหน่าย แล้วกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินด้านพุทธิปัญญา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 วัตถุประสงค์การประเมินผลการเรียนด้านพุทธิปัญญา

วัตถุประสงค์การประเมิน	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การนำ ไปใช้
ประเมินภาวะสุขภาพได้			
1. แยกแยะความหมายของพฤติกรรมของผู้ป่วยได้		3	
2. วินิจฉัยการพยาบาลผู้ป่วยรับใหม่ได้		2	
3. วินิจฉัยการพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชประจำวันได้		1	
เขียนแผนการพยาบาลได้			
1. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยมีปัญหาการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันได้			3
2. บอกกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้ป่วยที่กำหนดได้		2	
3. บอกคุณค่าการพยาบาลที่กำหนดได้		2	
4. ระบุขั้นตอนของการสนทนาที่เหมาะสมได้		2	
5. เลือกใช้เทคนิคการสนทนาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดได้			2
6. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยที่กำหนดได้			1
7. แยกแยะความหมายของการสื่อสารที่กำหนดได้			1
8. บอกขั้นตอนการจำหน่ายผู้ป่วยได้	1		
9. วางแผนการจำหน่ายผู้ป่วย			4
รวม	1	12	11

1.3 การสร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในโรงพยาบาลจิตเวชของ กนกอร ชาวเวียง (2539) พบว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบความรู้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่มีมาตรฐานการพยาบาลจิตเวชเป็นกรอบในการสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการประเมินผลการเรียนรายวิชาในการวิจัยครั้งนี้ และเนื้อหาครอบคลุมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเมื่อแรกรับ การสนทนากับผู้ป่วยจิตเวช การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน และการพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชเตรียมจำหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาในการประเมินด้านพุทธิปัญญาในการวิจัยครั้งนี้ และจากการทดลองใช้ของกนกอร ชาวเวียง พบว่า แบบทดสอบทุกข้อมีค่าความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ .2-.8 และอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ .2 และมีค่าความเที่ยงตามสูตร KR 20 ได้ .8 ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงได้ขออนุญาตนำแบบทดสอบมาใช้ในวิจัยครั้งนี้

1.4 การตรวจสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความรู้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 แล้ว จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความยากง่ายและอำนาจจำแนก พบว่า แบบทดสอบ 22 ข้อมีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .2-.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .2 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์, 2542:90-91) มีแบบทดสอบ 2 ข้อมีความยากง่าย .98 และ .3 และมีค่าอำนาจจำแนก .1 ทั้ง 2 ข้อ ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงทำการปรับปรุงตัวเลือก

แล้วนำไปทดลองใช้อีกครั้งกับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 40 คน พบว่า ค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงตัดแบบทดสอบ 2 ข้อนี้ออกจากการวิเคราะห์

2. **แบบวัดเจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวชและเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช** แบบวัดนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดเจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อผู้ป่วยจิตเวช และต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เป็นแบบวัดปลายปิดแบบให้ประเมินค่าคำตอบเป็น 7 ระดับ โดยมีข้อความแสดงลักษณะของผู้ป่วยจิตเวชจำนวน 40 ข้อ และข้อความแสดงลักษณะการดูแลผู้ป่วยจิตเวชจำนวน 50 ข้อ ให้นักศึกษาพยาบาลตอบ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ให้ตอบว่าตนเองเข้าใจว่าลักษณะข้อความที่บรรยายนั้นมีความเป็นไปได้ระดับใดใน 7 ระดับ จากเป็นไปได้ ถึงเป็นไปได้ ประเด็นที่ 2 ให้ตอบว่าตนเองมีความเห็นว่าลักษณะที่ข้อความบรรยายนั้นเป็นสิ่งดีหรือไม่ระดับใดใน 7 ระดับ จากเลว ถึงดี การให้คะแนน ข้อที่ตอบในเชิงบวกให้คะแนน +3 ข้อที่ตอบเชิงลบให้คะแนน -3 แบบวัดนี้ รุ่งศรี ศรีสุวรรณ (2539) สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีพิชบายน์และไอเซ็น (Fisbein and Ajzen, 1975) ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา และตรวจสอบค่าความเที่ยงโดยให้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวช .72 และค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช .93 ผู้วิจัยได้ขออนุญาตนำแบบวัดมาใช้ในการวิจัยโดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การให้นิยามเชิงปฏิบัติการ เจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวช หมายถึง ความรู้สึกทางบวก หรือทางลบของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความเชื่อของนักศึกษาพยาบาล ต่อลักษณะของผู้ป่วยจิตเวชในด้านความคิดสติปัญญา และอารมณ์ความรู้สึก และการประเมินความเชื่อเหล่านั้น เจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช หมายถึง ความรู้สึกทางบวกหรือทางลบของนักศึกษาพยาบาลต่อลักษณะของการดูแลผู้ป่วยจิตเวช ในด้านความคิดสติปัญญา อารมณ์ความรู้สึก และลักษณะของพยาบาลจิตเวช และการประเมินความเชื่อเหล่านั้น

2.2 การเลือกใช้แบบวัด ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบวัดเจตคติต่อการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชของ รุ่งศรี ศรีสุวรรณ (2539) ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีของพิชบายน์และไอเซ็น ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและตรวจสอบความเที่ยง 3 ครั้ง ได้ค่าความเที่ยง คำนวณโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สำหรับเจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวชเท่ากับ .83 .76 และ .81 สำหรับเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเท่ากับ .86 .93 และ .82 ซึ่งถือว่าเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงขออนุญาตนำแบบวัดของ รุ่งศรี ศรีสุวรรณมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.3 การตรวจสอบความเที่ยง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงโดยนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 จากวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (บุญธรรม กิจปริดา บริสุทธิ์, 2542:212) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวชเท่ากับ .91 และค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเท่ากับ .82

3. **แบบประเมินการศึกษาภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช** แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชของนักศึกษาพยาบาล ลักษณะของแบบประเมินและคู่มือการใช้เป็นดังนี้

3.1 ลักษณะแบบประเมิน ประกอบด้วย แบบประเมินค่า (Rating Scale) และแบบกำหนดคะแนน แบบประเมินค่า เป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ สำหรับผู้นิเทศก์ใช้ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของนักศึกษาในขณะฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยต่างๆ ประกอบด้วย แบบประเมินกิจกรรมการพยาบาล 5 กิจกรรม ได้แก่ แบบประเมินการจัดกลุ่มกิจกรรมบำบัด 12 ข้อ แบบประเมินการสนทนาเพื่อการบำบัด 8 ข้อ แบบประเมินกรณีศึกษาผู้ป่วยจิตเวช 10 ข้อ และแบบประเมินคุณลักษณะพยาบาลจิตเวช 15 ข้อ แบบกำหนดคะแนน เป็นแบบประเมินสำหรับผู้นิเทศก์ใช้ประเมินนักศึกษาในการปฏิบัติกรพยาบาล โดยกำหนดคะแนนเต็มในแต่ละรายการ ประกอบด้วยแบบประเมินกิจกรรมพยาบาล 2 กิจกรรม ได้แก่ แบบประเมินการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล 12 ข้อ และแบบประเมินการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย 20 ข้อ

3.2 คู่มือการใช้แบบประเมิน แบบประเมินทั้งสองลักษณะนี้จะมีคู่มือการใช้ และรายละเอียดให้คำอธิบายถึงความหมายของหัวข้อประเมินแต่ละข้อโดยละเอียด เพื่อให้ผู้นิเทศก์ทำการประเมินอย่างเที่ยงตรง แบบประเมินและคู่มือใช้แบบประเมินนี้สร้างขึ้นโดยสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข (2536) โดยมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการพยาบาลและสาขาการพยาบาลจิตเวช จำนวน 5-10 คนเป็นผู้สร้างแบบประเมินแต่ละชุด และนำไปทดลองใช้ประเมินการศึกษภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล 23 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข แบบประเมินเหล่านี้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 นับว่าเป็นแบบประเมินที่มีคุณภาพคือได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้มีการทดลองใช้ และได้นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุง แล้วใช้ตลอดมา ผู้วิจัยจึงได้นำแบบประเมินนี้มาใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินทั้งหมดนี้ทำการประเมินการศึกษภาคปฏิบัติของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง ในฐานะอาจารย์นิเทศก์

เครื่องมือในการทดลอง

เครื่องมือในการทดลองในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 นี้ได้แก่แผนการสอนที่อิงตัวแปรต้นของการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล แผนการสอนตามคู่มือการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชของวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ และแผนการบริหารจัดการระดับชั้นเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. การคัดสรรตัวแปร ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ พบว่า ตัวแปรทำนาย 6 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 ยกเว้นความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และบรรยากาศการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสำคัญของตัวแปรทำนายตามสูตรของดาร์ลิงตัน (Darlington, 1968 cited by Howell, 1987:519-522) พบว่าความสำคัญของตัวแปรทำนายเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง การมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ บรรยากาศรอบคอบ ความสนใจในกิจกรรมและการรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม แม่แบบ การมุ่งเป้าหมายเพื่อผลงาน บรรยากาศการเรียนการสอน และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของตัวแปรทำนาย

ตัวแปรทำนาย	ค่า β	ค่า t	ค่า F	ตัวแปรเกณฑ์
การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง	.309	6.644	44.14	การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง
เป้าหมายเพื่อการเรียนรู้	.255	6.229	38.80	
บรรยากาศครอบครัว	.158	3.864	14.93	
ความสนใจในกิจกรรมและการรับรู้ความสำคัญ	.159	3.758	14.12	
แม่แบบ	.140	3.650	13.32	
เป้าหมายเพื่อผลงาน	.122	3.273	10.71	
บรรยากาศการเรียนการสอน	-.009	-2.11	.045	
ความเชื่ออำนาจภายใน	.006	.155	.024	

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนพิจารณาเลือกตัวแปรที่ควรนำไปจัดกระทำในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ซึ่งได้แก่ผู้ที่มีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองตามทฤษฎีปัญญาสังคม 3 คน และเป็นผู้มีพื้นความรู้ทางด้านการศึกษาพยาบาล 1 คน ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้นำตัวแปรทุกตัวไปใช้ในการสร้างแผนการสอน ยกเว้นบรรยากาศครอบครัวซึ่งเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่อาจจัดกระทำได้

2 การสร้างแผนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสำหรับนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลอง โดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคมเป็นพื้นฐาน และมีแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ ซึ่งอธิบายถึงตัวแปรที่ผู้วิจัยพบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นส่วนประกอบ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการมุ่งเป้าหมาย แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของรอตเตอร์ และทฤษฎีเซลล์เฟดเดอร์มีเนชัน และในกลุ่มควบคุมผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ตามวิธีสอนตามปกติ โดยมีลำดับการสร้างแผนการสอนดังนี้

การสร้างแผนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ในการสร้างแผนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลสุพรรณบุรีประจำภาคคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1,2,3

2. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ได้แก่ แนวคิดการมุ่งเป้าหมาย แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจภายในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของรอตเตอร์ และทฤษฎีเซลล์เฟดเดอร์มีเนชัน

3 วิเคราะห์หลักการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยวิเคราะห์หลักการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองได้ดังนี้

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์หลักการจัดการเรียนการสอนจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บท 1 ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ตัวแปร	หลักการจัดการเรียนการสอน
<p>ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม</p> <p>เน้น การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันระหว่างพฤติกรรม ปัจจัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการสังเกตผู้อื่น และการลงมือกระทำพฤติกรรมนั้นด้วยตนเอง</p> <p>การเรียนรู้จากการสังเกตแม่แบบ</p> <p>การที่ผู้เรียนได้สังเกตแม่แบบอย่างใส่ใจ มีกระบวนการเก็บข้อมูลนั้นไว้ในความทรงจำ มีการจัดระบบข้อมูล การชักจูงทั้งในสติปัญญา ทางกาย การเห็นคุณค่าของสิ่งที่สังเกต และมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการกระทำตามพฤติกรรมที่สังเกตในทางที่ดี จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้พฤติกรรม ความคิด อารมณ์ จากแม่แบบได้</p>	<p>การเรียนรู้การกำกับตนเองจากการสังเกตแม่แบบ ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการใส่ใจแม่แบบ โดยการจัดหาแม่แบบ ชนิดแม่แบบมีชีวิต และแม่แบบสัญลักษณ์ ซึ่งมีสถานภาพความคล้ายคลึงกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้สังเกตแม่แบบทำการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองแบบเผชิญปัญหาและประสบความสำเร็จในที่สุด 2. กระบวนการเก็บจำ โดยใช้อ่านวยให้ผู้เรียนได้เข้ารหัสสัญลักษณ์ ชักจูงทางสัญลักษณ์ จัดระบบทางปัญญา และชักจูงทางกายเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองซึ่งได้สังเกตจากแม่แบบ 3. กระบวนการแสดงออก โดยการจัดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกกระทำการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ในสถานการณ์จริง 4. กระบวนการจูงใจ โดยจัดให้ผู้เรียนได้ไตร่ตรองถึงความสำคัญคุณค่า และผลกรรมดีที่ได้รับจากการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง
<p>การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง</p> <p>การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเริ่มเกิดจากการสังเกตแม่แบบ กระทำการกำกับตนเอง และผู้สังเกตได้รับการอธิบาย แนะนำ ให้ข้อมูลป้อนกลับจากแม่แบบจึงจะสามารถเลียนแบบพฤติกรรมนั้นได้ เมื่อผู้เรียนตั้งมาตรฐานของตนเองและมีการเสริมแรงตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ผู้เรียนจะดำเนินการควบคุมตนเองให้ทำการตามที่เลียนแบบมาได้ เมื่อผู้เรียนมีการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้โดยการกำกับตนเองได้ในที่สุด</p>	<p>การส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระยะสังเกตและเลียนแบบ โดยการจัดให้ผู้เรียนได้สังเกตแม่แบบเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ใช้อ่านวยให้ผู้เรียนมีความใส่ใจเข้ารหัสสัญลักษณ์ ชักจูงทางสติปัญญา จัดระบบทางสติปัญญา และชักจูงทางกาย โดยมีแม่แบบให้คำอธิบาย แนะนำและให้ข้อมูลป้อนกลับ 2. ระยะควบคุมตนเอง โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งมาตรฐาน วางแผนการเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงตนเอง และให้ตัวเสริมแรงตนเอง 3. ระยะกำกับตนเอง โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนไตร่ตรองตนเอง รับรู้ความสำเร็จของตนเอง และมีการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองอย่างเหมาะสม

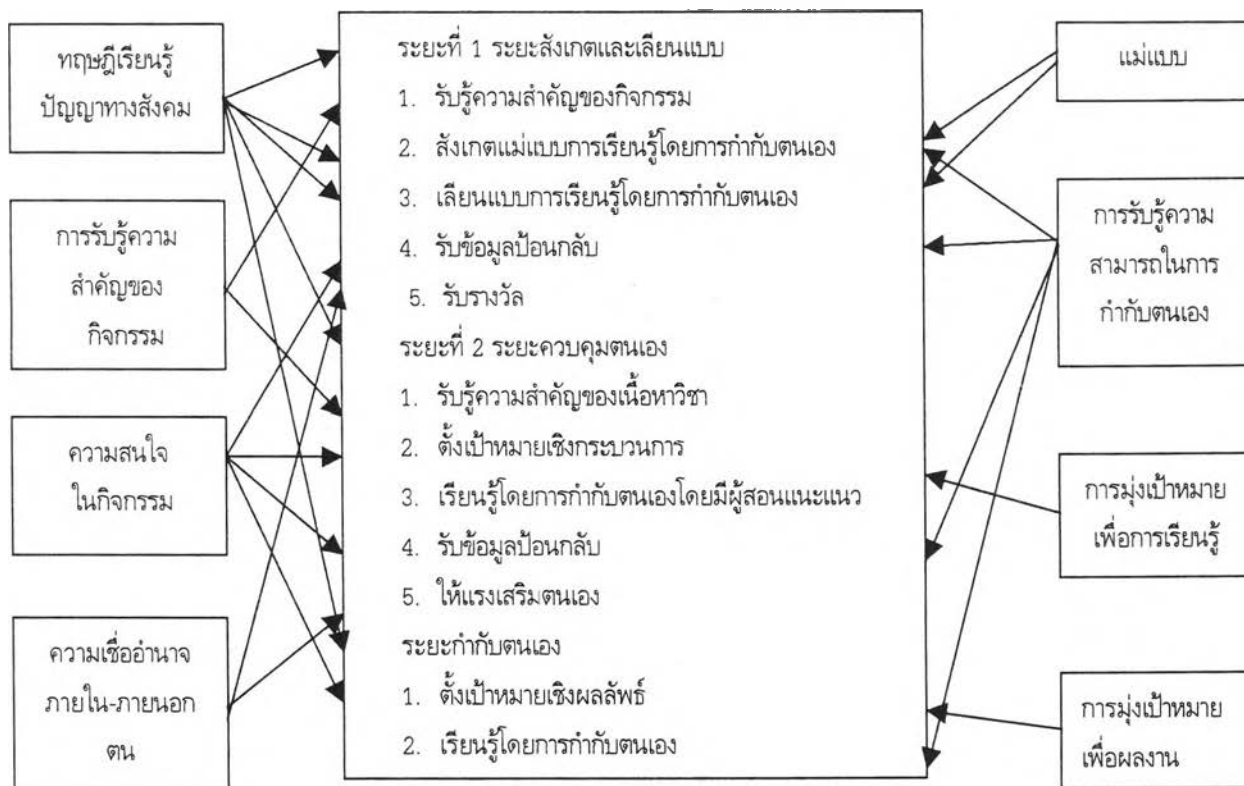
ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ตัวแปร	หลักการจัดการเรียนการสอน
<p>ทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม (ต่อ) การเรียนรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เกิดขึ้นจากการที่บุคคลประสบความสำเร็จในการกำกับตนเองมาก่อน การได้สังเกตเห็นผู้อื่นมีความสำเร็จในการกำกับตนเอง การถูกชักจูงด้วยคำพูดจากผู้อื่น และสภาวะทางสรีรวิทยาที่เหมาะสมของผู้เรียน</p>	<p>การสนับสนุนให้ผู้เรียนการเรียนรู้ความสามารถในการกำกับตนเองทำได้โดยจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่มีความผ่อนคลาย ให้มีแม่แบบในการกำกับตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนรับรู้ความคล้ายคลึงระหว่างตนเองกับแม่แบบ ชักจูงให้มีการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองในทางที่ดี จัดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำการกำกับตนเอง และให้ผู้เรียนได้ไตร่ตรองถึงความสำเร็จของตนเอง</p>
<p>แนวคิดเกี่ยวกับการมุ่งเป้าหมาย การมุ่งเป้าหมาย เป็นตัวแปรด้านแรงจูงใจที่มุ่งอธิบายเหตุผลที่ทำให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ผู้เรียนที่มีการมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ มีความต้องการเรียนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และ ทักษะเพิ่มพูนขึ้น ส่วนผู้เรียนที่มีการมุ่งเป้าหมายเพื่อผลงนามีความต้องการเรียนเพื่อให้ตนเองได้รับการตัดสินในทางที่ดี ผลการวิจัยพบว่า การมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง</p>	<p>การส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นพัฒนาการด้านความรู้และทักษะ มากกว่าการตัดสินความสามารถ 2. เน้นความพยายามในการเรียนรู้ 3. เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับวิธีการเรียน 4. ยอมรับความผิดพลาด เป็นประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง มากกว่าใช้ความผิดพลาดเป็นการตัดสินความสามารถ
<p>ทฤษฎีเซลฟี่ดีเทอร์มิเนชัน ทฤษฎีนี้อธิบายว่า มนุษย์มีธรรมชาติที่ต้องการแสวงหาโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถของตนเอง ตามความสมัครใจของตนเอง ต้องการให้ตนเองมีความสามารถ และต้องการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ธรรมชาติเหล่านี้ทำให้มนุษย์แสวงหาโอกาสทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ หาโอกาสให้ตนเองประสบความสำเร็จ และหาโอกาสเรียนรู้กิจกรรมที่ตนเองไม่สนใจจากบุคคลสำคัญในชีวิตของตนเอง สิ่งแวดล้อมที่ช่วยตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติเหล่านี้ คือ สิ่งแวดล้อมที่มีความเอาใจใส่สนับสนุนความเป็นอิสระ และมีโครงสร้างที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างการกระทำของตนเองกับผลลัพธ์ที่ต้องการ</p>	<p>การสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ ผู้สอนมีบทบาท 3 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เอาใจใส่ผู้เรียน โดยการให้เวลา ความสนใจ ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ 2. จัดโครงสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่มีกฎระเบียบข้อปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นแนวทางให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยให้ผู้เรียนรับรู้เกณฑ์ประเมินผล และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงตนเอง ให้รางวัลเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้องแล้ว 3. สนับสนุนความเป็นอิสระของผู้เรียนโดยยอมรับความคิดเห็น เหตุผล และความเป็นบุคคล ของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจ อธิบายเหตุผล ความจำเป็น ความสำคัญและคุณค่าของกิจกรรมที่ผู้เรียนไม่มีอิสระที่จะเลือกได้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ตัวแปร	หลักการจัดการเรียนการสอน
<p>ทฤษฎีแรงจูงใจภายใน</p> <p>การรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม</p> <p>การรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม คือการที่ผู้เรียนประเมินค่าผลประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนคาดหวังตนเองจะได้รับ จากการได้เรียนรู้ทักษะ หรือการได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>ความสนใจในกิจกรรม</p> <p>ความสนใจในกิจกรรม คือ การแสดงความพึงพอใจ มีความเพียรพยายามเพื่อทำกิจกรรมนั้น เมื่อมีเวลาว่างจะเลือกทำกิจกรรมนั้นมากกว่ากิจกรรมอื่น ด้วยความเต็มใจ</p> <p>ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจในวิชา และการรับรู้ความสำคัญของวิชา มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ในวิชานั้น</p>	<p>กระตุ้นให้ผู้เรียนรับรู้ความสำคัญของกิจกรรม โดยเชื่อมโยงคุณค่าของกิจกรรมกับเป้าหมายชีวิตจริงในปัจจุบันและในอนาคตของผู้เรียน</p> <p>ส่งเสริมความสนใจในกิจกรรมของผู้เรียนโดย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนของตนเอง ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อใช้ในการปรับปรุงตนเอง ให้รางวัล และกระตุ้นให้ผู้เรียนรับรู้ความสำเร็จของตนเอง</p>
<p>ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของร็อดเดอร์</p> <p>ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน</p> <p>ทฤษฎีนี้อธิบายว่า เมื่อบุคคลได้แสดงพฤติกรรมใดแล้วได้รับการเสริมแรง ทำให้เกิดความคาดหวังว่าถ้าแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในสถานการณ์เดิม หรือคล้ายคลึงกัน จะได้รับการเสริมแรงอีก เมื่อบุคคลได้รับการเสริมแรงตามความคาดหวังบ่อยครั้งทำให้ความคาดหวังเพิ่มระดับเป็นความเชื่อว่าตัวเสริมแรงนั้นเป็นผลมาจากพฤติกรรมของตนเอง ถ้าบุคคลแสดงพฤติกรรมแล้วไม่ค่อยได้รับการเสริมแรง ทำให้ความคาดหวังนั้นลดระดับลงเป็นความเชื่อว่าตัวเสริมแรงนั้นเป็นผลมาจากสิ่งอื่นๆ ภายนอกตนเอง ซึ่งไม่อาจควบคุมหรือคาดคะเนได้ ความเชื่อนี้จะเกิดขึ้นกับสถานการณ์แจ่มแจ้งก่อน แล้วจึงแผ่ขยายไปยังพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน</p> <p>ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง ที่ได้รับการฝึกการกำกับตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนต่ำ</p>	<p>การส่งเสริมความเชื่ออำนาจภายในตนเองในการเรียน เน้นให้ผู้เรียนได้รับตัวเสริมแรงทางบวกในการเพิ่มพฤติกรรมมารเรียนที่ต้องการให้เรียนรู้ ตามเงื่อนไข แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระยะให้ตัวเสริมแรงเมื่อมีพฤติกรรมมารเรียนตามเงื่อนไข 2. ระยะให้ตัวเสริมแรงเมื่อมีผลการเรียนตามเงื่อนไข 3. กำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงตนเอง และเสริมแรงตนเองตามเงื่อนไข
<p>การจัดการศึกษาทางพยาบาลศาสตร์</p> <p>การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์มีลักษณะเฉพาะคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นการการปฏิบัติเป็นแกนกลาง 2. เน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ 3. ใช้กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาของผู้รับบริการ 4. เน้นความเป็นองค์รวมของบุคคลผู้รับบริการ 	<p>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์</p> <p>ควรจัดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์จริง ที่ผู้เรียนต้องประสบในการทำงาน 2. พยาบาลและอาจารย์พยาบาลมีบทบาทเป็นแบบอย่างของพยาบาลวิชาชีพในการทำงาน 3. จัดให้ผู้เรียนใช้กระบวนการพยาบาลในการแก้ปัญหาของผู้รับบริการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

4. กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอน จากลำดับความสำคัญของตัวแปรและหลักการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง แบ่งเป็น 3 ระยะ แต่ละระยะมีขั้นตอนและที่มาของขั้นตอน ดังนี้

แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในการวิจัยขั้นตอนที่ 3

5. การกำหนดเนื้อหาการสอน เนื่องจากการฝึกภาคปฏิบัติรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 มีการจัดเวลาเรียนแบบกล่อ่ง คือ จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานทุกวันๆ ละ 6 ชั่วโมง 5 วันต่อสัปดาห์ รวม 4 สัปดาห์ เท่ากับ 120 ชั่วโมง ซึ่งนักศึกษาจะต้องฝึกภาคปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเองเต็มเวลา ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเวลาสอนเพิ่มเติมเป็น 8 สัปดาห์ เพื่อให้นักศึกษา ได้เรียนรู้การกำกับตนเองก่อน และสามารถนำไปใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติได้ทันทีที่เริ่มฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดการสอนในเวลา 8 สัปดาห์เป็นดังนี้

ตารางที่ 10 เนื้อหาการสอนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระยะ	ครั้งที่	เรื่อง	เวลา ชม.
สังเกตและเลียนแบบ สัปดาห์ที่ 1-4	1	ความสำคัญของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง* กลุ่มควบคุมกลยุทธการเรียนจากประสบการณ์	2 2
	2	กลยุทธการจัดบันทึกคำบรรยาย	2
	3	กลยุทธการอ่านและการสรุปความ	2
	4	การบริหารเวลา	
ควบคุมตนเอง สัปดาห์ที่ 5	5	คุณค่าและความสำคัญของการพยาบาลจิตเวช* ประสบการณ์ในด้านการพยาบาลจิตเวช	1 1
	6	การเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด	1
	7	การสอนสุขภาพจิตศึกษา	1
	8	การสนทนาเพื่อการบำบัด	1
	9	การวางแผนการพยาบาล	
กำกับตนเอง สัปดาห์ที่ 7-8	10	การศึกษารายกรณี	1
	11	การอ่านบทความทางสุขภาพจิต	1
	12	การประชุมปรึกษารายกรณี	1
รวม			16

*สอนเฉพาะกลุ่มทดลอง

6. การสร้างแผนการสอน จากการกำหนดหลักการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยจึงสร้างแผนการเรียนการสอน 12 เรื่อง ซึ่งมีโครงสร้างประกอบด้วย เรื่อง เวลาที่ใช้ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การประเมินผล ซึ่งแผนการสอนทั้ง 12 แผนนำแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นต่างกันดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอนตามน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

ตัวแปร/ แผนการสอน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SRL	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Self-efficacy		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
เป้าหมายเพื่อการเรียนรู้		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓			
ความสนใจ		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การรับรู้ความสำคัญ	✓				✓							
เป้าหมายเพื่อผลงาน										✓	✓	✓
อ่านภายใน				✓		✓	✓	✓	✓			
บรรยากาศการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
แม่แบบ		✓	✓	✓		✓						

7. การตรวจสอบแผนการสอน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแผนโดยนำแผนการสอนเรื่องที่ 1 เรื่องที่ 2 ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการทดลองใช้พบว่า นักศึกษาสามารถเรียนได้ แต่ใช้เวลาทำงานมากกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแผนการสอน โดยเตรียมเอกสารและสื่อการสอนเพิ่มขึ้น เพื่อความสะดวกในการทำงานของผู้เรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนเรื่องที่ 6 และ เรื่องที่ 10 และนำแผนการสอนที่ 2,6,10 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ซึ่งมีประสบการณ์สอนในวิชานี้ไม่ต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของกิจกรรมการสอนและความถูกต้องของเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงกิจกรรมคือให้ตัดกิจกรรมออกบางส่วน เพราะเวลาอาจจะไม่พอ ทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

8. การเตรียมตัวแม่แบบ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแม่แบบเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีแม่แบบเป็นสื่อแสดงกลยุทธ์การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง จำนวน 3 คน คือ นักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลประจำการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเตรียมแม่แบบดังนี้

1) นักศึกษาพยาบาลเป็นแม่แบบกลยุทธ์การบันทึกคำบรรยาย ผู้วิจัยเตรียมตัวนักศึกษาที่เป็นแม่แบบโดยประกาศรับสมัครนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 10 คน มีนักศึกษาสมัครเข้าร่วมโครงการ 8 คน ผู้วิจัยนำนักศึกษาทั้ง 8 คนมาฝึกการกำกับตนเองในการบันทึกคำบรรยายในวิชาการบริหารการพยาบาล เป็นเวลา 3 สัปดาห์ เมื่อนักศึกษาปฏิบัติได้ผลดีแล้ว ขออาสาสมัครผู้ที่ยินดีเป็นแม่แบบให้กลุ่มตัวอย่างสังเกต 1 คน ผู้วิจัยเขียนบทที่แม่แบบจะพูดสารถีกกลยุทธ์การจดบันทึกคำบรรยายให้กลุ่มตัวอย่าง

สังเกต ให้แม่แบบฝึกซ้อม 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำเอกสารหลักฐานการเรียนของแม่แบบถ่ายเอกสารเพื่อนำเสนอกลุ่มตัวอย่าง

2) อาจารย์พยาบาลเป็นแม่แบบกลยุทธ์การอ่านและการบริหารเวลาในการเตรียมสอบ ผู้วิจัยเตรียมตัวเป็นแม่แบบสาธิตกลยุทธ์การอ่านและการบริหารเวลาในการเตรียมสอบ โดยผู้วิจัยเขียนบทพูดสาธิตกลยุทธ์การอ่าน และกลยุทธ์การบริหารเวลาในการเตรียมตัวสอบ จัดทำเอกสาร การอ่าน 1 ชุด มี 10 ตอน เพื่อให้ นักศึกษาฝึกการอ่าน และเตรียมหลักฐานแผนการศึกษาด้วยตนเอง รายชื่อเอกสารที่ค้นคว้า และผลการสอบไว้เสนอผู้เรียน

3) พยาบาลประจำการเป็นแม่แบบการเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด ผู้วิจัยเตรียมพยาบาลประจำการเป็นแม่แบบการเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด โดยการติดต่อพยาบาลประจำการในตึกที่นักศึกษากลุ่มทดลองฝึกปฏิบัติงาน ถามความสมัครใจในการสาธิตการเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด มีพยาบาลประจำการสมัครใจ 1 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์ในการกำกับตนเองในการเรียนรู้การเป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด นำประสบการณ์ของพยาบาลมากำหนดหัวข้อสำคัญที่จะสาธิต ลำดับขั้นตอนการสาธิต และจัดทำเอกสารประกอบการสาธิต แล้วชี้แจงวัตถุประสงค์การสาธิตให้พยาบาลประจำการเข้าใจ ชักซ้อมลำดับการสาธิต และนัดหมายกำหนดวันที่จะสาธิต

9. การสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เนื่องจากผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาวิชาด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียน โดยได้ศึกษาตำราและการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช แล้วสร้างเอกสารประกอบการฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับแผนการสอนซึ่งผู้เรียนต้องศึกษาด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนพร้อมกับแผนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารตำราในห้องสมุดของโรงพยาบาลจิตเวชที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานและจัดทำรายชื่อเอกสารประกอบการเรียนมอบให้ผู้เรียนเป็นแนวทางในการค้นคว้าทำรายงานในการฝึกภาคปฏิบัติ

แผนการบริหารจัดการชั้นเรียน ในระหว่างการเรียนทั้งสามระยะ ผู้สอนมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะเอาใจใส่ผู้เรียน สนับสนุนความเป็นอิสระของผู้เรียน จัดโครงสร้างกฎระเบียบที่ชัดเจน เน้นพัฒนาการด้านความรู้และทักษะ เน้นความพยายามในการเรียนรู้ และเน้นความสัมพันธ์ระหว่างวิธีปฏิบัติกับผลลัพธ์ โดยการประสานงานกับแหล่งฝึกในการจัดหาเอกสารตำรา แหล่งประโยชน์ทางด้านบุคลากร และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ การเดินทางกลับที่พัก การดูแลเมื่อเจ็บป่วย แนะนำแหล่งจัดหาอุปกรณ์การเรียน (ตั้งรายละเอียดในแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน) ซึ่งมีที่มาจากทฤษฎี เซลล์ดีเทอร์มิเนชัน และแนวคิดการมุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้

การสร้างแผนการสอนตามวิธีการเรียนการสอนปกติ ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนตามวิธีการเรียนการสอนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ตามคู่มือสำหรับฝึกภาคปฏิบัติวิชานี้ โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา แล้วเขียนแผนการสอนสำหรับ

สอนนักศึกษาปีที่ 4 ตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือการนิเทศภาคปฏิบัติ ซึ่งใช้เวลาเท่ากัน มีเนื้อหาเหมือนกับแผนการสอนในกลุ่มทดลอง แต่กิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีเรื่องการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยเสนอแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์นิเทศภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 จำนวน 3 คนซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการทดลอง ขั้นระหว่างทดลอง และ ขั้นหลังการทดลอง แต่ละขั้นตอนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. **ขั้นก่อนดำเนินการทดลอง** ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง โดยก่อนการทดลอง 3 วันผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความรู้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เก็บข้อมูลเจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวชและเจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ซึ่งเป็นวิชาภาคปฏิบัติก่อนรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 และ เก็บข้อมูลการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง จากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมกันที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์

2. **ขั้นการดำเนินการทดลอง** ในการทดลองเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 **กำหนดการสอน** ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 12 ครั้ง โดยในระหว่าง 4 สัปดาห์แรกสอนที่วิทยาลัยพยาบาล เวลา 17.00-19.00 น สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง. ในระหว่างสัปดาห์ที่ 5-8 สอนที่โรงพยาบาลจิตเวช จำนวน 8 ครั้ง เวลา 11.00-12.00 น. หรือ เวลา 15.00-16.00 น. สลับกัน ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงกำหนดการสอนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	สัปดาห์ที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	1	5 ก.ค 43 17.00-19.00 น.	6 ก.ค 43 17.00-19.00 น.
2	2	12 ก.ค 43 17.00-19.00 น.	13 ก.ค 43 17.00-19.00 น.
3	3	19 ก.ค 43 17.00-19.00 น.	20 ก.ค 43 17.00-19.00 น.
4	4	26 ก.ค 43 17.00-19.00 น.	27 ก.ค 43 17.00-19.00 น.
5	5	7 ส.ค 43 15.00-16.00 น.	7 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.
6	5	8 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.	8 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.
7	5	9 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.	9 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.
8	5	10 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.	10 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.
9	5	11 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.	11 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.
10	7	21 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.	21 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.
11	7	22 ส.ค 43 15.00-16.00 น.	22 ส.ค. 43 11.00-12.00 น.
12	8	25 ส.ค 43 11.00-12.00 น.	25 ส.ค. 43 15.00-16.00 น.

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้การสอน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี กิจกรรมที่แตกต่างกันดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 กิจกรรมการเรียนรู้การสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระยะ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
สังกะและเลียนแบบ (แผนการสอนที่ 1-4)		<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนนำอภิปรัชญาการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียน 2. ผู้สอนอธิบายกลยุทธ์การเรียนรู้ 3. กระตุ้นให้นักศึกษานำกลยุทธ์ไปใช้ในการเรียนวิชาต่างๆ 4. นักศึกษานำไปปฏิบัติ 5. รายงานผลการปฏิบัติ

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ระยะ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ควบคุมตนเอง (แผนการสอนที่ 5-9)		<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนอธิบายเนื้อหากิจกรรมการพยาบาลประกอบเอกสาร และตอบข้อซักถาม 2. นักศึกษานำไปปฏิบัติ 3. แสดงผลงาน 4. ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับ 5. นักศึกษาแก้ไขผลงานจนกว่าจะผ่านเกณฑ์
กำกับตนเอง (แผนการสอนที่ 10-12)		<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนอธิบายเนื้อหากิจกรรมการพยาบาล 2. ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ 3. ผู้สอนตอบข้อซักถาม 4. ผู้เรียนแสดงผลงาน 5. รับการประเมินผลงาน

3. ขั้นหลังการทดลอง ภายหลังจากทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาย หลังการฝึกภาคปฏิบัติเสร็จสิ้น 1 วัน ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการฝึกภาคปฏิบัติวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 3 ผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส พอร์วินโดวส์ (SPSS for Windows Version 10.0) เปรียบเทียบและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ ค่าสถิติทีแบบ ไม่อิสระ (Dependent t-test) เปรียบเทียบและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ รู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อผู้ป่วยจิตเวช เจตคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง และการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ ค่าสถิติทีแบบอิสระ (Independent t-test)